

ค ว า ม ห ร ั ง ที่ ค ว ร ตั ง ใจ

เถาวัลย์ชื่ออาสาวดี เกิดในสวนจิตรลดาวน พันปีจึง
ออกผลๆ หนึ่ง เมื่อมีผลระยะไกลถึงเพียงนั้น เหล่าทวยเทพ
ก็พากันไปเยือนมันบ่อยๆ ข้าแต่พระราชา ขอพระองค์จงทรง
จำนงหวังไว้เถิด ความหวังที่มีผลเป็นเหตุให้เกิดสุข

ความหวังที่ควรตั้งใจ

๓๕๓

การสร้างบารมีเป็นภารกิจหลักของมนุษย์ทุกชีวิต ที่สำคัญยิ่งกว่าภารกิจทั้งปวง ถือเป็นภารกิจที่จำเป็นต้องทำ ไม่ทำไม่ได้ เรามีชีวิตอยู่ไม่เกินร้อยปีก็ต้องบ่ยหน้าไปสู่ความตาย การเดินทางไปสู่ปรโลก โดยปราศจากบุญบารมีเป็นสมบัติ ละเอียดติดตัวไปนั้น เป็นสิ่งที่น่ากลัวยิ่งนัก เพราะบุญเท่านั้น เป็นที่พึ่งของหมู่สัตว์ในปรโลก เหตุนี้ ผู้รู้บัณฑิตทั้งหลาย จึงหนักแน่นมั่นคงในการสั่งสมบุญบารมี โดยไม่หวั่นไหวต่อ อุปสรรคใดๆ ทั้งสิ้น ท่านเหล่านั้นมักจะเตรียมตัวให้พร้อม ก่อนที่จะละกายหยาบอันเป็นที่อาศัยชั่วคราว เพื่อเข้าถึงความเป็นสหายของเทวดา เหมือนทำลายภาชนะดิน เพื่อถือเอา ภาชนะทองคำฉะนั้น ดังนั้น ผู้มีปัญญาจึงควรหมั่นประพฤติ ปฏิบัติธรรมเพื่อให้เข้าถึงพระธรรมกายให้ได้ ชีวิตจะได้ปลอดภัย ทั้งในโลกนี้ และโลกหน้า

มีวาระแห่งถ้อยคำอันเป็นสุภาสิตใน อาลัยกษัตริย์ ความว่า

“เถาว์ลัยชื่ออาสาวดี เกิดในสวนจิตรลดาวัน พันปีจึง ออกผลฯ หนึ่ง เมื่อมีผลระยะไกลถึงเพียงนั้น เหล่าทวยเทพ ก็พากันไปเยือนมันบ่อยๆ ข้าแต่พระราชา ขอพระองค์จง ทรงจำนงหวังไว้เถิด ความหวังที่มีผลเป็นเหตุให้เกิดสุข”

ความหวังที่ควรตั้งใจ

๓๕๔

การมีชีวิตอยู่อย่างผู้มีความหวังนั้น ทำให้เราเกิดแรงบันดาลใจที่จะทำงานต่างๆ ให้ประสบผลสำเร็จด้วยความหวังทั้งปวงนั้น เราควรตั้งใจไว้เป็นเป้าหมายในใจ โดยเฉพาะความหวังอันสูงสุดที่มนุษย์ทุกๆ คน ควรตั้งเอาไว้ในใจ คือต้องหมั่นสั่งสมบุญบารมีทุกรูปแบบ โดยไม่หวาดหวั่นต่ออุปสรรคใดๆ ทั้งสิ้น และตั้งใจมั่นว่า จะทำความบริสุทธิ์บริบูรณ์ให้เกิดขึ้นจนกระทั่งเข้าถึงพระธรรมกาย ยิ่งกว่านั้นความหวังที่จะบำเพ็ญบารมีเพื่อเข้าถึงฝั่งแห่งพระนิพพาน ยังเป็นความหวังที่เหนือโลก เป็นความหวังที่มนุษย์ และเทวดาสรรเสริญ ส่วนความหวังอย่างอื่นนอกเหนือจากนี้ ไม่ใช่ความหวังที่มีความบริสุทธิ์เป็นผล ยิ่งถ้าเป็นความหวังที่มีกามเป็นเหตุด้วยแล้ว ยิ่งจะนำแต่ความทุกข์มาสู่ตนเท่านั้น

*ดังเช่นในอดีต พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสเล่าเรื่องความหวังอันนำความทุกข์มาให้ เพื่อเป็นอุทาหรณ์แก่ภิกษุรูปหนึ่ง ครั้งนั้นพระองค์ประทับอยู่พระเชตวันมหาวิหาร ทรงปรารภถึงภิกษุรูปหนึ่งที่อยากสึก เพราะถูกภรรยาเก่าหลอกหลวง พระบรมศาสดาทรงเรียกภิกษุรูปนั้นมา แล้วตรัสถามว่า

ความหวังที่ควรตั้งใจ

๓๕

“เธอจะลึกจึ้งหรือภิกษุ อะไรที่ทำให้เธออยากสละเพศอัน
ประเสริฐที่เหมาะสมในการแสวงหาความหลุดพ้นนี้ แล้วกลับ
ไปใช้ชีวิตที่แสนจะคับแคบนั้น”

ภิกษुरुบนั้นทูลตอบว่า “ข้าพระองค์ถูกภรรยาเก่าอ่อนวอน
แรกๆ ก็ไม่ได้คิดอะไร แต่ช่วงหลังนี้รู้สึกหวนไหวพระเจ้าข้า”
พระศาสดาตรัสว่า “ดูก่อนภิกษุ หญิงนี้ทำความลำบากใจให้เธอ
ไม่เฉพาะแต่ภพชาตินี้เท่านั้น แม้ในชาติก่อนก็ทำความลำบากใจให้
เธอมาแล้ว ตัวเธอเองอาศัยหญิงนี้ ตั้งความหวังไว้ผิด ละทิ้ง
จตุรคเสนา เสวยทุกข์หนักอยู่ในป่าหิมพานต์นานถึง ๓ ปีทีเดียว”
จากนั้นพระพุทธองค์ตรัสเรื่องราวในอดีตว่า

ในภพชาติหนึ่ง พระโพธิสัตว์บังเกิดในสกุลพราหมณ์
มีชื่อว่า กาลิกะ เมื่อเติบโตใหญ่ท่านได้รับการศึกษาที่เมืองตักสิลา
หลังจากจบการศึกษาแล้ว กลับมีความคิดที่แตกต่างจากคน
ทั่วไป คือปรารถนาจะแสวงหาความสงบให้กับชีวิต จึงออกบวช
เป็นฤๅษีอาศัยอยู่ในป่าหิมพานต์ บำเพ็ญธรรมปฏิบัติอยู่ในป่า
จนกระทั่งบรรลุภิกษุญาณสมบัติ วันหนึ่ง มีเทพผู้มีบุญจุติลงมา
จากภพดาวดึงส์ เกิดเป็นเด็กหญิงที่ดกบัวใกล้อาศรมของ
พระดาบส เมื่อดอกบัวดอกอื่นร่วงโรย ดอกบัวดอกนั้นก็ยังคง
มีกลีบที่สดใสอยู่ตลอดเวลา

ความหวังที่ควรตั้งใจ

๓๕๖

เมื่อพระดาบสโพธิสัตว์ลงมาสร้างน้ำที่สระแห่งนั้น เห็นดอกบัวนั้นก็เกิดความแปลกใจ จึงเข้าไปดู ได้พบทารกหญิงที่มีหน้าตา และผิวพรรณสวยงามมาก เกิดความรักรากับทารกนั้นเป็นบุตรในอุทรจึงนำไปเลี้ยงไว้ที่อาศรมจนกระทั่งเวลาผ่านไป ๑๖ ปี เด็กหญิงได้เติบโตใหญ่ มีผิวพรรณวรรณะ รูปร่าง หน้าตา สวยงามมาก พระดาบสตั้งชื่อให้นางว่า อาลังกา แปลว่าสงสัย เพราะท่านสงสัยว่าในดอกบัวนั้นมีอะไร จึงตั้งชื่อเช่นนั้น

วันหนึ่ง ท้าวสักกะลงมาจากภพดาวดึงส์ เพื่อมาอุปัฏฐากพระบรมโพธิสัตว์ได้ทอดพระเนตรเห็นกุมาริกา จึงถามว่า “กุมารีนี้นี้ ควรจะได้อะไรครับ” พระโพธิสัตว์ตอบว่า “นางเป็นสาวแล้ว ควรจะมีที่พักอันมิดชิด นางควรมีปราสาทแก้วผลึก พร้อมที่หลับที่นอนอันเป็นทิพย์” ท้าวสักกะจึงเนรมิตตามที่พระดาบสต้องการ กุมาริได้อุปัฏฐากพระดาบสผู้บิดาบนปราสาทแก้วผลึกนั่นเอง เมื่อนางลงจากปราสาทมาที่พื้นดิน ปราสาทจะลอยขึ้นไปบนเวหาเอง ครั้นนางประสงค์จะขึ้น ปราสาทก็จะโน้มลงมา เป็นสิ่งที่น่าอัศจรรย์ทีเดียว

วันหนึ่ง มีพราหมณ์พาทองเที่ยวไปในป่าหิมพานต์ พบนางกุมาริ จึงถามพระดาบสว่า “เด็กสาวผู้นั้นเป็นใคร” เมื่อรู้ว่าเป็นธิดาของพระดาบส พราหมณ์รีบนำเรื่องราวทั้งหมดไปกราบทูล

ความหวังที่ควรตั้งใจ

๓๕๓

พระราชาวา “ข้าแต่พระองค์ผู้สมมติเทพ ข้าพระองค์ได้พบธิดาของพระดาบสในป่าหิมพานต์ มีรูปร่างหน้าตาสวยงามมาก”

พระราชาสดับดั่งนั้น ทรงสนพระทัย จึงให้พรานพานำทางไปทันที พระราชาพร้อมด้วยเหล่าจตุรงคเสนาตั้งค่ายอยู่ใกล้ๆ บริเวณที่พักของพระดาบส จากนั้นพระองค์ได้เข้าไปกราบพระดาบส พลาบขอว่า “ข้าแต่พระดาบส ธรรมดาหญิงทั้งหลายเป็นมลทินของพรหมจรรย์ ข้าพเจ้าขอธิดาของท่านเถิดเพื่อนำไปยังเมืองของข้าพเจ้าและจะเลี้ยงดูอย่างดี” พระโพธิสัตว์ทูลว่า “หากบพิตรรู้ชื่อของนาง ก็เชิญรับนางไปได้เลย” พระราชาตรัสถามว่า “หากพระคุณเจ้าบอก โยมก็คงรู้” แต่พระดาบสตอบว่า “อาตมภาพไม่บอกหรอก ขอให้ท่านตอบด้วยปัญญาของตนเองเถิด”

พระราชายាយามขบคิดกับหมู่อำมาตย์ คิดค้นชื่อของนางต่างๆ นานา แต่ตอบไม่ถูกสักข้อ พระราชาทำเช่นนี้จนกระทั่งเวลาผ่านไป ๑ ปีเต็ม เหล่าจตุรงคเสนา และตัวของพระองค์เอง ต่างพากันได้รับความลำบากมาก สัตว์ร้ายที่อยู่อาศัยในป่านั้น ตะครุบทั้งช้างม้า และมนุษย์ไปกิน จนกระทั่งร้อยหรือลงตามลำดับ และได้รับอันตรายจากสัตว์เลื้อยคลานก็มี

เมื่อคนตายมากขึ้น พระราชาเริ่มได้คิดว่า ไม่รู้จะทน

ความหวังที่ควรตั้งใจ

๓๕๘

ลำบากเพราะผู้หญิงคนนี้ทำไม ทรงเตรียมตัวเดินทางกลับ นางกุมารีปรารภนาจะไปกับพระราชาก็รีบเปิดหน้าต่างปราสาทปรากฏตัวให้เห็น พลังทูลพระราชาวา “มหาบพิตร เภาวัลย์ชื้ออาสาวตืออยู่บนดาวดิงส์ น้ำทิพย์ที่เกิดจากผลของมัน เทวดาติ่มครั้งเดียวเท่านั้นเมาอยู่ถึง ๔ เดือนเต็ม พันปีจึงจะออกผลลักครั้ง เทพบุตรทั้งหลายก็ยังไม่ท้อ มีความหวังตั้งดาร์อคอยท่านรอแค่เพียงปีเดียวเท่านั้นท้อแล้วหรือ”

พอพระราชาก็ฟังดังนั้น ทั้งได้เห็นรูปร่างหน้าตาของนางก็เกิดใจอ่อน ยอมทนลำบากต่อไปอีก แม้จะต้องทุกข์ทรมานก็ยังทนอยู่เช่นนั้นเพราะกามบิบบั่น ตั้งชื่อแล้วก็ไปบอกพระดาบส พระดาบสก็ตอบว่าไม่ถูกต้อง ทำเช่นนี้ จนเวลาผ่านไปอีก ๑ ปี ก็ไม่สามารถพานางออกจากป่าไปได้

พระราชาก็ได้รับความลำบากเลี่ยนตาย ทรงตั้งพระทัยเดินทางกลับแน่นอน นางกุมารีก็ออกมาปรากฏให้เห็นอีก และพุดกับพระราชาสั้นเดิม พระราชาก็ใจอ่อน ยอมอยู่ป่าต่อไป คิดค้นชื้อของนางจนเวลาผ่านไปอีก ๑ ปี พระราชาทนลำบากเช่นนี้นานถึง ๓ ปีเต็ม สูญเสียทั้งเวลา และไพร่พลมากมายที่ตามเสด็จ พระองค์จึงตั้งใจมั่นว่า อยางไรก็ตามเราต้องกลับแน่นอน เมื่อนางมาปรากฏให้เห็นจึงทรงตรัสว่า “ท่านให้แต่

ความหวังที่ควรตั้งใจ

๓๕

คำหวานเรา ไม่เห็นเกิดประโยชน์อันใดเลย ตอนนี้นำกำลังพลเราก็ร้อยหรือ เราสงสัยว่าแม้แต่ตัวเราเองก็คงเอาชีวิตไม่รอด เราจะกลับแน่นอน”

เมื่อพระราชชาติรัสเช่นนี้ นางจึงกล่าวว่า “มหาบพิตร ชื่อของดิฉัน อยู่ในคำพูดของพระองค์นั่นแหละ” พระราชาริပ်ไปหาพระดาบสพลาญตอบว่า ชื่อของนาง คืออาลังกา พระดาบสจึงอนุญาตว่า “เมื่อท่านรู้ชื่อธิดาเรา ก็สามารถนำนางไปได้” พระราชาริပ်เข้าไปหานางกุมาริ และตรัสว่า “พระดาบสบิดาอนุญาตให้พื่อนำเจ้าออกจากป่าหิมาพานต์แล้ว” ก่อนที่จะจากไป นางกุมาริกาได้ไปกราบลาบิดาผู้เป็นพระดาบส และได้ออกจากป่าหิมาพานต์พร้อมกับพระราชาริပ်

ตลอด ๓ ปีที่ผ่านมา นั้น พระราชาริပ်ต้องพบกับความยากลำบาก และความสูญเสียอย่างใหญ่หลวง เพียงเพราะความใจอ่อน และยอมแพ้ต่อกามกิเลสนั่นเอง ครั้นออกจากป่าแล้ว ก็กลับไปอยู่เมืองพาราณสี พระดาบสไม่เลื่อมจากมาน ละโลก แล้วก็ได้ไปเกิดบนพรหมโลก

พระลัมมาลัมพุทเธเจ้าทรงย้าว่า “นางกุมาริ นั้นได้เกิดเป็นภรรยาเก่าของเธอ ตัวเธอเป็นพระราชาริပ်ที่ได้รับความลำบากเพราะนาง ส่วนพระดาบสก็คือเรานั่นเอง” หลังจบ

ความหวังที่ควรตั้งใจ

๔๐๐

พระธรรมเทศนา ภิกษุรูปนั้นได้บรรลุโสดาปัตติผล เป็นพระ-
อริยบุคคล ทำให้มีจิตหนักแน่น ไม่หวั่นไหวอีกต่อไป

ความหวังเป็นสิ่งที่ดีแต่ความหวังของพระราชาในครั้งนั้น
ไม่ใช่สิ่งที่นักสร้างบารมีพึงหวัง เพราะเป็นความหวังที่เจือด้วย
ความไม่บริสุทธิ์ ความหวังอย่างนักสร้างบารมีที่อยากให้คน
ทั้งโลกเข้าถึงพระธรรมกาย อีกทั้งตั้งใจปฏิบัติธรรมเพื่อให้
เข้าถึงพระธรรมกาย นี่เป็นความหวังที่บริสุทธิ์ หากตั้ง
ความหวังเช่นนี้แล้ว ไม่ควรท้อถอยเป็นอันขาด ต้องทำให้สำเร็จ
ชีวิตของเราจึงจะสมหวังแน่นอน

